

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	23291 Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23291
Назва ОП	Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - сербська
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Левицька Оксана Степанівна, Молоткіна Юлія Олександрівна, Яриновська Катерина Тарасівна, Віротченко Світлана Андріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	13.02.2024 р. – 15.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/035/2023-2024/23291-slavistics-of-central-eastern-europe-and-the-balkans.pdf
Програма візиту експертної групи	https://knu.ua/pdfs/official/accreditation/035/2023-2024/23291-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Структура і зміст ОП "Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури" відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія. ОП враховує сучасні здобутки вітчизняної та міжнародної освітньої спільноти. Метою ОП визначено як підготовка філологів-сербістів у напрямі удосконалення рівня бакалаврської підготовки за цією спеціальністю, з урахуванням сучасного теоретичного і прикладного аналітичних вимірів сербистичних напрямів і, зокрема, слов'янознавчого аспекту, для різнофункціонального володіння сербською мовою та літературою, забезпеченого їхнім контекстуальним міждисциплінарним висвітленням. До формування мети, ПРН та змісту ОП залучено стейкхолдерів, співпраця між усіма учасниками освітнього процесу налагоджена на достатньому рівні. Традиційно набір на ОП здійснюється раз на два роки, проте з 2019 р. по 2022 р. набір здобувачів на ОП не відбувався, отже було відтерміноване й планове оновлення змісту ОП, але в цей час відбувався її ситуативний моніторинг. У ННІФ впроваджено практику залучення носіїв мови, відзначається активна діяльність Центру славістики, Центру болгарської мови і літератури, історії та культури. Навчання та викладання за ОП має студентоцентризований вектор із дотриманням принципів академічної свободи. Забезпечено комплексний підхід до формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. ЗВО працює у напрямку інтернаціоналізації: НПП проходять міжнародні стажування та тренінги, здобувачі освіти беруть участь у академічній мобільності. Усі учасники освітнього процесу дотримуються академічної доброчесності. Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП і дозволяє досягти цілей програми та ПРН. У КНУТШ наявні безпечні умови навчання та праці, комфортна міжособистісна взаємодія. ЗВО проводить сталу політику внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на інституційному рівні. КНУТШ має належним чином врегульовану процедуру розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП із залученням до процесу різних зацікавлених сторін. ЗВО забезпечує ефективну інформаційну підтримку освітнього процесу через різні засоби комунікації. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентовано документами КНУТШ, що є у вільному доступі. ЗВО виконує вимоги щодо прозорості та публічності своєї діяльності. Керівництво ЗВО, гарант ОП, роботодавці і всі учасники освітнього процесу відкриті до конструктивного діалогу для удосконалення навчання на ОП. ЕГ констатує, що акредитаційна експертиза ОП "Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури" засвідчила належний рівень організації освітньої діяльності у ЗВО. При цьому ЕГ встановила повну відповідність ОП чинному Положенню про акредитацію освітніх програм за критеріями 5 та 9 і вважає практики КНУТШ в контексті цих критеріїв взірцевими для інших ЗВО.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. При формуванні ОП врахований галузевий та регіональний контекст, а також тенденції розвитку спеціальності щодо розробки та впровадження актуальних методів навчання здобувачів вищої освіти (письмові та усні аналітичні завдання, екскурсійні семінарські заняття, робота в команді). 2. Під час розроблення ОП враховувалися кращі практики вітчизняних та закордонних ЗВО: ЛНУ імені Івана Франка, Белградського університету, Університету міста Нові Сад, Університету міста Крагуєвац, Університету міста Баня Лука, Університету міста Ніш, які реалізовано при введенні інтердисциплінарних аспектів викладання мови та стосовно дисциплінарного залучення слов'янознавчого контенту. 3. Сильною стороною є розвиток навичок спілкування, які дають можливість використовувати мови, що вивчаються, для розв'язання комунікативних завдань у спеціалізованих сферах професійної діяльності. 4. При ННІФ діють Центр славістики та Центр болгарської мови і літератури, історії та культури. 5. Викладачі ОП проходять стажування та підвищення кваліфікації на різних онлайн-платформах, в закордонних та українських університетах, беруть участь у міжнародних проєктах. 6. КНУТШ має зв'язки із закордонними ЗВО-партнерами, завдяки чому активно реалізує програми спільної діяльності, зокрема академічної мобільності (літні школи в Болгарії, З'їзд славистів у Сербії). 7. Постійне оновлення матеріально-технічної бази, доступ до інформаційних наукових ресурсів, активна діяльність Центру славістики, Центру болгарської мови і літератури, історії та культури, наявність власної автоматизованої системи управління освітнім процесом та інформування студентів - Triton Student.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. У цілях ОП наголошено на включенні в ОП фахових дисциплін, спрямованих на формування викладацьких компетентностей та підвищення конкурентності випускників на сучасному ринку праці у сфері освіти. Водночас під час спілкування з фокус-групами ЕГ не знайшла підтвердження викладацької траєкторії працевлаштування випускників цієї ОП. Р.: У наступній редакції ОП точніше сформулювати особливості і цілі освітньої програми з огляду на відсутність викладацької траєкторії працевлаштування випускників. 2. Комунікація з роботодавцями щодо якості та оновлення ОП відбувається переважно під час неформальних бесід. Р.: До початку 2024-2025 н.р. формалізувати підхід до опитування роботодавців та розробити анкети, які б відображали ступінь розуміння ними цілей ОП, ПРН, відповідності ринку праці тощо. 3. Відсутність освітніх компонентів та перекладацької практики як засобу закріплення та поглиблення практичних навичок перекладацької діяльності. Р.: У наступній редакції ОП ввести в НП дисципліни перекладацького спрямування та перекладацьку практику як обов'язкові освітні компоненти. 4. Відсутність у НП кредитів на атестаційні екзамени, що збільшує фактичне навантаження на

студентів у період підготовки до підсумкової атестації. Р.: У наступній редакції ОП передбачити у НП кредити для підготовки до атестаційних екзаменів. 5. Низька публікаційна активність окремих НПП у наукометричних базах Scopus і WoS відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують. Р.: Упродовж 2024 р. ЗВО активізувати роботу з мотивування НПП до публікацій у фахових виданнях та наукометричних базах Scopus і WoS. 6. Апробація результатів кваліфікаційної роботи не передбачає обов'язкової публікаційної активності здобувачів, що для освітньо-наукової програми видається невдалою практикою. Р.: До початку 2024-2025 н.р. розглянути питання щодо обов'язкової апробації результатів кваліфікаційної роботи у вигляді публікації.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП "Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури" визначено як підготовка філологів-сербістів у напрямі удосконалення рівня магістерської підготовки за цією спеціальністю, з урахуванням сучасного теоретичного і прикладного аналітичних вимірів сербистичних напрямів і, зокрема, слов'янознавчого аспекту, для різнофункціонального володіння сербською мовою та літературою, забезпеченого їхнім контекстуальним міждисциплінарним висвітленням. Такий вектор навчання корелює з місією та стратегією КНУТШ, які викладені в «Статуті КНУТШ» (<https://cutt.ly/6wV1ekZ4>) та «Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 р.» (<https://cutt.ly/1wV1e4Po>), а саме: забезпечення різнобічного розвитку здобувачів освіти, підтримка якості освіти завдяки впровадженню до освітніх програм міждисциплінарних компонентів, інтеграція в міжнародний освітній простір, запровадження і дотримання міжнародних стандартів викладання іноземних мов, розширення співпраці в рамках існуючих і найбільш плідних партнерств, створення центрів з дослідження окремих регіонів/країн або пов'язаної з ними проблематики. Таким чином, програма спрямована на розвиток прикладних аспектів соціо-гуманітарних наук, формування широкого світогляду здобувачів освіти у відповідності до сучасних тенденцій розвитку інформаційного суспільства та утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей, що було підтверджено проректором з науково-педагогічної роботи А. Гожицом під час бесіди. Аналіз ОП та зустрічі з фокус-групами переконали в тому, що сфера застосування набутих компетентностей доволі широка: дипломатичні представництва та консульські установи, силові відомства, перекладацькі агенції. Розробники ОП вбачають її особливість в залученні до освітніх компонентів фахових дисциплін, спрямованих на контекстуальне моделювання аналітичних алгоритмів оперування матеріалом, у викладанні цих фахових дисциплін сербською мовою, що дозволяє узагальнити й розвинути кількасотлітній досвід викладання сербської мови в КНУТШ; крім того, ОП відзначається наявністю психолого-педагогічного компонента навчальної траєкторії, дидактично посиленого обов'язковою асистентською (виробничою) практикою. При цьому ЕГ зауважує, що під час бесіди з випускниками та роботодавцями було встановлено, що викладацька діяльність не є пріоритетним напрямком працевлаштування випускників цієї ОП. Отже, на основі викладеного ЕГ стверджує, що цілі ОП корелюють із планом розвитку КНУТШ. Водночас на думку ЕГ, розробникам слід точніше сформулювати особливість освітньої програми з огляду на вектор працевлаштування випускників.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час онлайн-зустрічей з розробниками ОП було з'ясовано, що потреби та інтереси стейкхолдерів вивчали та враховували. Здобувачі долучалися до обговорення ОП через неформальне спілкування й анонімне анкетування, що було підтверджено присутніми на зустрічі студентами (М. Гончарук, В. Борисюк) та випускниками ОП (Л. Плящечник, М. Мазко). Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування (Д. Шоголь, О. Люшин) було з'ясовано, що в ННІФ створено Телеграм-бот, куди здобувачі мають можливість надсилати свої зауваження та рекомендації щодо якості викладання. Під час зустрічі ЕГ переконалася в активній позиції роботодавців щодо аналізу змісту ОП та внесення пропозицій щодо її покращення. Так, присутній на зустрічі В. Артемов говорив про його залучення до обговорення ОП на етапі її розробки в 2021 р., а згідно ВСО, у подальшому відбулося аналітичне обговорення висловлених респондентом міркувань на засіданні кафедри слов'янської філології. Водночас роботодавці зауважили на відсутності регулярного опитування щодо якості ОП. Як зазначено у ВСО, був проведений аналіз попередньої оцінки ОП провідним науковим співробітником відділу слов'янських мов Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні В. Ярмак, а також старшим науковим співробітником Інституту мистецтвознавства,

фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАНУ М. Карадубою, які наголосили на вмотивованості осучаснення аспектуалізації викладання сучасної сербської мови із урахуванням її новітнього контекстуального та міждисциплінарного теоретичного виміру. При проектуванні ОП брався до уваги досвід спілкування викладачів з представниками міжнародної академічної спільноти на міжнародних конференціях і під час міжнародних стажувань (О. Дзюба-Погребняк, О. Чмир). Отже, зустрічі із фокус-групами підтвердили той факт, що вивчення потреб стейкхолдерів на етапі проектування ОП загалом відбувалося, співпраця між усіма учасниками освітнього процесу налагоджена. Водночас ЕГ рекомендує формалізувати підхід до опитування стейкхолдерів, зокрема роботодавців, та розробити анкети, які б відображали ступінь розуміння стейкхолдерами цілей ОП, ПРН, відповідності ринку праці тощо.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Розробники ОП в цілому врахували тенденції розвитку ринку праці, галузеву і регіональну специфіку та відобразили це в цілях та змісті програми. Сербська мова є однією з ключових мов Балканського регіону, який має багату культурну спадщину, а з ростом європейської інтеграції та політичної взаємодії у регіоні, знання сербської мови є необхідним для спілкування з сербськими політичними діячами та учасниками громадського життя. Таким чином, виникає потреба у фахівцях, які здатні використовувати сербську мову в усіх сферах комунікації, з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації, із залученням інформаційно-комунікаційних технологій. Робоча група ОП врахувала зазначені факти задля розширення можливостей працевлаштування випускників ОП: у сфері дипломатії, силових структурах та перекладацьких агентствах. Такий вектор ОП підтвердили запрошені на зустріч роботодавці Я. Симонов та В. Артемов, для яких важливими є саме перекладацькі та міжмовні компетентності випускників програми. Розробники вбачають врахування галузевого контексту в тому, що у цілях наголошено на визначальній для галузі філології підготовці фахівців із сербської мови з урахуванням її інтердисциплінарності, якою уможлиблюється конкурентність випускників на сучасному ринку праці у сфері дипломатії, перекладу, освіти, науки, у профільних закладах вищої освіти. Водночас під час спілкування з роботодавцями та випускниками ОП ЕГ не знайшла підтвердження викладацької траєкторії працевлаштування випускників цієї ОП. Вивчення вітчизняного та закордонного досвіду реалізації аналогічних ОП відбувається шляхом участі НПП в міжнародних наукових конференціях і під час стажування, що було підтверджено під час спілкування з фокус-групою академічного персоналу. Під час розроблення ОП враховувалися кращі практики вітчизняних та закордонних ЗВО: ЛНУ імені Івана Франка, Белградського університету (Республіка Сербія), Університету міста Нові Сад (Республіка Сербія), Університету міста Крагуєвац (Республіка Сербія), Університету міста Баня Лука (Республіка Сербія), Університету міста Ніш (Республіка Сербія). Вивчення досвіду аналогічних програм враховано при введенні інтердисциплінарних аспектів викладання мови, зокрема когнітивістики мови, а також стосовно дисциплінарного залучення слов'янознавчого контенту. Як зазначила гарант ОП Н. Білик, результатом співпраці з Белградським університетом було визначення кількості навчальних годин для викладання мовознавчих і літературознавчих дисциплін з сербської мови. Отже, можемо стверджувати про врахування тенденцій розвитку спеціальності, потреб ринку праці, а також галузевого контексту під час проектування ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма "Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури" в редакції 2021 р. затверджена на засіданні Вченої ради КНУТШ (протокол № 8 від 6.12.2021 р.), відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 871 від 20.06.2019 р.), а її реалізація забезпечує досягнення результатів навчання, визначених Стандартом. Результати навчання досягаються через формування загальних та фахових компетентностей у межах обов'язкових освітніх компонентів та сприяють формуванню сучасних знань з мовознавства, міжмовної комунікації, слов'янської лінгвістичної традиції, організації освітньої та наукової діяльності у галузі філології, новітніх методологій навчання. Сформульовані ПРН гарантують формування у майбутніх фахівців необхідних умінь і навичок щодо вирішення професійних завдань означеної предметної сфери. Водночас, з огляду на перекладацьку траєкторію працевлаштування випускників ОП, експертна група вважає доцільним введення додаткових освітніх компонентів, які б сформували перекладацькі компетентності здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. При формуванні ОП врахований галузевий та регіональний контекст, а також тенденції розвитку спеціальності щодо розробки та впровадження новітніх методів навчання здобувачів вищої освіти. 2. До формування основних цілей та програмних результатів навчання залучені основні стейкхолдери, триада яких (академічна спільнота, роботодавці, здобувачі вищої освіти) впливає на розвиток й удосконалення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. У цілях ОП наголошено на включенні в ОП фахових дисциплін, спрямованих на формування викладацьких компетентностей та підвищення конкурентності випускників на сучасному ринку праці у сфері освіти, у профільних закладах вищої освіти. Водночас під час спілкування з роботодавцями та випускниками ОП ЕГ не знайшла підтвердження викладацької траєкторії працевлаштування випускників цієї ОП. 2. Комунікація з роботодавцями щодо якості та оновлення ОП відбувається виключно під час неформальних бесід. Рекомендації: 1. У наступній редакції ОП точніше сформулювати особливість і цілі освітньої програми з огляду на відсутність викладацької траєкторії працевлаштування випускників цієї ОП. 2. До початку 2024-2025 н.р. формалізувати підхід до опитування роботодавців та розробити анкети, які б відображали ступінь розуміння ними цілей ОП, ПРН, відповідності ринку праці тощо.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма за Критерієм 1 загалом відповідає рівню В. ОП має цілі, що відповідають місії та стратегії ЗВО. До формування мети, ПРН та змісту ОП залучаються стейкхолдери (здобувачі вищої освіти, академічна спільнота, роботодавці). Мета ОП та ПРН відображають тенденції розвитку спеціальності та ринку послуг. ПРН сприяють досягненню поставлених цілей. Підпункти 1.1. та 1.3. загалом відповідають вимогам. Зазначені недоліки щодо підкритеріїв 1.2. та 1.4., на думку експертної групи, не є критичними для реалізації ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Освітня програма має обсяг 120 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає Закону України «Про вищу освіту» (відповідно до розділу II статті 5 обсяг ОП підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС). Обсяг обов'язкових ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених рівнем вищої освіти, становить 90 кредитів ЄКТС. Обсяг, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, становить 30 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає необхідним вимогам.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст аналізованої ОП достатньо структурований. Освітня програма містить 22 ОК в обов'язковій частині, на вибір запропоновано 2 блоки ОК по 30 кредитів ЄКТС кожен. Обов'язкові ОК, включені до ОП, становлять логічну послідовність, створюючи передумови для вивчення інших ОК, в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Як видно з матриці (розділ 4 ОП), ПРН охоплені змістом програми. Належне місце в ОП відводиться ОК, що сприяють досягненню ПРН, які корелюють із загальними компетентностями. Зокрема, для другого (магістерського) рівня - це здатність спілкуватися усно і письмово державною та іноземними мовами, аналізувати інформацію з різних джерел, бути критичним та самокритичним, вирішувати проблеми та працювати як самостійно, так і у команді, мати навички використання інформаційних технологій, абстрактного мислення та здатність адаптуватися до нових ситуацій, бути спроможним проводити дослідження на високому рівні та генерувати нові ідеї. Реалізація інтегральної і фахових компетентностей, а також програмних результатів навчання забезпечується за рахунок успішного поєднання у межах ОП обов'язкових фахових теоретичних дисциплін (ОК 6, ОК9, ОК11, ОК12, ОК14-ОК19); дисциплін, що спрямовані на формування світогляду гуманітаріїв (ОК1, ОК2, ОК8), методики викладання слов'янських мов (ОК4, ОК5). Практичне опанування сербською, українською та другою слов'янською мовою

забезпечується ОК7, ОК10, ОК12, ОК14, які корелюють із ФК4, ФК7 та забезпечують ПРН2, ПРН 6, ПРН14. Водночас ЕГ зафіксувала недостатню кількість освітніх компонентів (тільки Частина 1 ОК12), які б сформували перекладацькі компетентності здобувача освіти. З огляду на запит ринку переважно на фахівців в галузі перекладознавства та дослідження країн і їх культур, що було встановлено під час бесід із випускниками та роботодавцями, доцільним було б ввести в ОП освітні компоненти перекладацького спрямування.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз мети, основного фокусу ОП, інтегральної компетентності, орієнтації ОП, ПРН, змісту ОК та кваліфікаційної роботи дозволили встановити відповідність ОП спеціалізації 035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - сербська. Зміст освітньої програми "Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури" загалом відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія. Аналіз ОК та ПРН показав, що обов'язкові ОК також відповідають спеціальності 035 Філологія. Метою ОП є підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі й проблеми у галузі сербистики й україністики, що передбачає проведення досліджень у діяльності, пов'язаній із аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів та стилів (ОК16), організацію успішної комунікації сербською (ОК8) і другою слов'янською (ОК10) мовами; теоретичний зміст становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології (ОК1), застосовані загальнонаукові та спеціальні філологічні методи дослідження мови (ОК17) і літератури. Основний акцент робиться на розвитку різнофункціональних навичок володіння сербською мовою та літературою, а також на їхньому контекстуальному міждисциплінарному освітленні. Під час зустрічі з випускниками та роботодавцями ЕГ встановила, що основним напрямом працевлаштування випускників ОП є перекладацька діяльність, дипломатичні або силові структури, тому, на думку ЕГ, слабкою ланкою є практична підготовка здобувачів, яка не дає можливості закріпити та поглибити практичні навички застосування саме перекладацьких прийомів на практиці. Рекомендуємо розширити ОК перекладацького характеру та ввести до навчального плану ОП перекладацьку практику як окремий ОК, яка повинна стати органічним поєднанням з практичними заняттями та дасть змогу набути здобувачами ВО достатнього обсягу практичних компетентностей у перекладацькій сфері.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У ЗВО реалізовано право вільного вибору освітніх компонентів для здобувачів вищої освіти. Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентує "Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ" (п. 5.2.3, п. 9.4) (<https://cutt.ly/fwBoGfAR>) та «Положення про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/nwBqhYNj>). На сьогодні вибір організований наступним чином, є 2 блоки вибіркових ОК по 30 кредитів ЄКТС кожен: Вибірковий блок 1 «Сербістика в системі сучасної освіти» та Вибірковий блок 2 «Сербістика: інтердисциплінарний аспект». Студенти роблять вибір поміж двох блоків. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти була отримана інформація про те, що вибір дисциплін дійсно відбувається. Здобувачі вищої освіти (М. Гончарук, В. Борисюк, Г. Позняк) під час бесіди запевнили експертну групу, що вони мають право особистого вибору, без будь-якого примусу з боку адміністрації ЗВО або менеджменту випускової кафедри чи ННІФ. Процедура вибору дисциплін, відповідно до «Положення про порядок реалізації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/nwBqhYNj>), реалізується у шість етапів, зокрема, ознайомлення з порядком, термінами і особливостями запису та формування груп для вивчення навчальних дисциплін вільного вибору в КНУТШ, із переліками дисциплін і блоків вибору, які пропонуються, запис на вивчення навчальних дисциплін, блоків тощо, опрацювання заяв студентів ННІФ, зокрема формування груп, повторний запис студентів на вивчення навчальних дисциплін або блоків, остаточне опрацювання заяв студентів. Процедура вибору проводиться у встановлений термін, що визначається необхідністю своєчасного формування контингенту студентів у групах і потоках. Процедура вибору навчальних дисциплін здійснюється через електронний кабінет студента в системі Triton, згідно з «Інструкцією з реєстрації та роботи студентів у системі автоматизації навчального процесу КНУТШ для здійснення вільного вибору навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/zwBqRrgy>) та шляхом подальшого подання заяви в письмовій формі (п. 3.7 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/1wBqn4Px>)). Зазначена процедура вибору ВК була підтверджена здобувачами під час бесід. Крім того, здобувачі мають можливість обирати базу практики, ініціюючи укладання угоди з базою практики. Студенти ОП можуть обирати зі списку запропонованих кафедрою тем для написання магістерських робіт або самостійно пропонувати теми. Здобувачі мають право на академічну мобільність, у межах якої вони можуть обрати дисципліни для вивчення.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практика здобувачів є невід'ємною складовою процесу фахової підготовки студентів і регламентується в КНУТШ «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/fwBoGfAR>). Завданням асистентської

практики (виробничої) з відривом від навчання є сформувати у студентів магістратури вміння проводити семінарські та практичні заняття з використанням сучасних методів та технологій навчально-пізнавальної діяльності; поглибити та узагальнити психолого-педагогічні знання в процесі їх використання для вирішення конкретних навчальних завдань; ознайомити з сучасними активними методиками викладання дисциплін фахового напрямку; виховати у магістрантів досвід викладацької роботи. Таким чином, поєднання теоретичних знань майбутніх фахівців з вмінням вирішувати практичні завдання під час проходження виробничої асистентської практики цілком прослідковується. Крім того, згідно ВСО, для здобувачів вищої освіти забезпечується можливість здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, завдяки передбаченим на ОП оглядовим заняттям-тренінгам із залученням до викладання практиків, зокрема, фахівців-перекладачів, виконання командних та індивідуальних проєктів. З огляду на те, що експертною групою під час зустрічі з випускниками та роботодавцями встановлено переважний вектор працевлаштування у перекладацькій сфері або в дипломатичних та силових відомствах, вважаємо недостатньою практичну підготовку здобувачів саме з перекладознавства та пропонуємо підсилити її, увівши до НП додаткові ОК та перекладацьку практику, які б сформували перекладацькі компетентності здобувачів вищої освіти.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навчальні дисципліни, що входять до ОП "Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури", створюють сприятливе освітнє середовище для розвитку фахових та соціальних навичок. У процесі навчання здобувачі вищої освіти навчаються оволодівати сучасними знаннями (ОК1, ОК17); виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ОК2, ОК3, ОК12, ОК20); взаємодіяти з іншими учасниками освітнього процесу, потенційними співробітниками та роботодавцями (ОК4, ОК5, ОК16). Формування фахових компетентностей в межах ОП орієнтовано не тільки на здобуття професійних, а й соціальних навичок (ОК2-ОК5, ОК12, ОК16). Одним із методів, що застосовується для формування соціальних навичок, є асистентська практика, яка сприяє виробленню навичок комунікації та взаємодії в колективі, формуванню майбутнього фахівця (ОК20). До інших засобів, що використовуються для формування соціальних навичок, відносяться методи та форми навчання: дискусії, дебати, виконання групових проєктів. Розвиток соціальних навичок здобувачів освіти забезпечується також через їх активну участь у позааудиторних заходах: викладачі заохочують студентів до розширення соціальної активності завдяки різноманітним зустрічам, залученню студентів до культурно-мистецьких, культурно-просвітницьких та наукових заходів, що проводяться в ННІФ і КНУТШ. Таким чином, ОП дозволяє упродовж періоду навчання забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, зокрема конструктивного спілкування, публічних виступів, письмової ділової комунікації, вміння вирішувати конфлікти, підприємливості, креативності.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Згідно ВСО, за результатами навчання за ОП надається професійна кваліфікація: 2310 викладач закладу вищої освіти. ОП є адаптованою до вимог Професійного стандарту на групу професій "Викладачі закладів вищої освіти", затвердженого Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 610 від 23.03.2021 р. Зазначені в ньому кваліфікаційні вимоги до працівників даної професії, зокрема щодо розроблення програм навчальних дисциплін, підготовки навчальних і методичних матеріалів, викладання й консультативної підтримки студентів, оцінювання результатів навчання, виконання дослідницьких/творчих проєктів, участі в роботі кафедри, організації освітніх та наукових заходів, керівництва науковою роботою студентів, в ОП враховані шляхом уведення відповідних освітніх компонентів психолого-педагогічного блоку. Умовами присвоєння професійної кваліфікації 2310 викладач закладу вищої освіти є: оволодіння фаховими компетентностями і програмними результатами навчання дисциплін «Психологія вищої школи», «Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача», «Методика викладання сербської мови і літератури та української мови і літератури у ЗВО» із середньою успішністю не менше 75 балів; обрання блоку дисциплін вільного вибору студента «Сербістика в системі сучасної освіти»; оволодіння фаховими компетентностями і програмними результатами навчання обраного блоку із середньою успішністю не менше 75 балів; комплексного підсумкового іспиту із сербської мови і літератури, комплексного підсумкового іспиту з української мови і літератури з оцінками не нижче 75 балів; проходження асистентської практики (виробничої) з відривом від навчання з успішністю не нижче 75 балів.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Як зазначено у ВСО, кредитний обсяг дисциплін визначається за колегіальною експертною оцінкою укладачів і перевіряється при погодженні програми Науково-методичною комісією і Вченою радою ННІФ та зовнішніми рецензентами. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (п. 5) (<https://cutt.ly/WwVu4QQn>), кредитний обсяг становить 90-120 кредитів ЄКТС для освітнього рівня магістр. Мінімум 35% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 035 "Філологія". Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у

кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей і програмних результатів навчання. Аналіз змісту компонентів ОП експертною групою показав, що обсяг самостійної роботи для всіх ОК становить від 67 до 75 відсотків. Співвідношення в обсязі окремих освітніх компонентів ОП аудиторної та самостійної роботи регламентовано пп. 4.4 та 5.2.5 «Положення про організацію освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/WwVu4QQn>). З аудиторних годин переважають лекційні та практичні заняття. ЕГ встановила, що в цілому, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання за цією ОП, співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи здобувачів відповідає нормам, що діють у КНУТШ. При цьому ЕГ відзначає відсутність кредитів у НП на підготовку до атестаційних іспитів, що збільшує фактичне навантаження на здобувачів, оскільки вони потребують окремого часу для підготовки до цих ОК, які є основоположними для отримання професійної кваліфікації.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На ОП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Процедура й організаційне забезпечення обрання здобувачами вибіркових дисциплін є чіткими та зрозумілими.
2. Сильною стороною за другим критерієм є розвиток навичок спілкування, які дають можливість використовувати мови, що вивчаються, для розв'язання комунікативних завдань у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Відсутність освітніх компонентів та перекладацької практики як засобу закріплення та поглиблення практичних навичок перекладацької діяльності.
2. Відсутність у НП кредитів на атестаційні екзамени, що збільшує фактичне навантаження на студентів у період підготовки до підсумкової атестації, яка є необхідною для набуття професійної кваліфікації. Рекомендації: 1. У наступній редакції ОП ввести в НП дисципліни перекладацького спрямування та перекладацьку практику як обов'язкові освітні компоненти. 2. До початку 2024-2025 н.р. передбачити у НП кредити для підготовки до атестаційних екзаменів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти, зміст ОП в цілому є чітким, освітні компоненти структуровано за семестрами і роками навчання, а їх логічний взаємозв'язок відображений у структурно-логічній схемі. ЕГ вважає, що ОП потребує покращення в контексті закріплення та поглиблення практичних навичок перекладацької діяльності. Рекомендовано також переглянути зміст практичної підготовки здобувачів. Загалом ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1., 2.4., 2.6. та 2.7. Виявлені під час акредитаційної експертизи слабкі сторони за підкритеріями 2.2., 2.3., 2.5. та 2.8. не перешкоджають досягненню заявлених цілей та ПРН. Враховуючи викладене вище, ЕГ вважає, що ОП за критерієм 2 відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. **Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.**

Правила прийому на ОП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури» є доступними на офіційному сайті університету, зрозумілі й чітко прописані, не

містять дискримінаційних положень, відповідають чинним вимогам. Детальна інформація щодо вступу до університету прописана у «Правилах прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2023 році», вступ відбувається раз на два роки. Наступний набір на ОП заплановано на 2024-2025 н.р.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У правилах прийому на навчання враховано особливості ОП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська, та українська мови і літератури», зокрема абітурієнти складають магістерський тест навчальної компетентності із сербської мови і літератури. Оскільки вступ на ОП проводиться один раз на два роки, що обумовлено об'єктивними причинами і традицією багатьох ОП зі слов'янських мов в Україні, а також низьким попитом на вивчення цієї мови, то в 2023 р. вступних іспитів на ОП не проводили, а наступний набір здійснюватиметься в 2024 р. Потенційні абітурієнти поінформовані про можливість вступу раз на два роки, випуск бакалаврату з сербської мови і вступ синхронізовано так, що набір здійснюється у рік випуску. На запит експертної групи розробники ОП надали для ознайомлення програму вступного випробування 2022 р., яка містить перелік питань для підготовки до іспиту, рекомендовану літературу і критерії оцінювання, які засвідчують, що вступні іспити враховують особливості ОП. Програма достатня для підготовки до іспиту для вступу на ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У травні 2023 р. введено в дію “Положення про порядок реалізації академічної мобільності” (<https://cutt.ly/RwVvbRQU>), у якому чітко прописані процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та під час академічної мобільності. Для усіх учасників освітнього процесу в КНУТШ діють зрозумілі й чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Спількування з фокус-групами засвідчило активну мобільність студентів під час навчання, а оновлені документи КНУТШ свідчать про готовність університету та здобувачів до визнання результатів навчання в інших закладах освіти, в тому числі під час академічної мобільності. Університет має чіткий алгоритм зарахування результатів, проте практики застосування вказаної процедури на ОП не виявлено.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У КНУТШ розроблено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі ОП та викладачі, що забезпечують викладання на ОП, проходять різноманітні курси та тренінги, беруть участь у літніх школах тощо, підвищуючи свою кваліфікацію та вдосконалюючи професійні компетентності під час стажування у країнах Центрально-Східної Європи і Балкан. У лютому 2023 р. запроваджено в дію “Положення про валідацію та визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та інформальної освіти” (<https://cutt.ly/wwVvbAAo>), у якому детально прописано процедуру визнання результатів. На ОП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» відсутній досвід застосування вказаних процедур.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивною практикою на ОП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» за третім критерієм є чіткі, зрозумілі, доступні правила вступу та докладання зусиль гаранта та університету до збереження освітньої програми із славістики на другому магістерському рівні задля продовження підготовки кваліфікованих фахівців, які потрібні в сучасних умовах для забезпечення міжкультурної комунікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У контексті критерію 3 рекомендуємо в наступні навчальні роки для студентів нового набору активізувати практику застосування перезарахувань результатів академічної мобільності та неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ дійшла висновку про рівень відповідності В за критерієм 3 в усіх його підкритеріях: зокрема правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті університету; правила прийому на магістратуру за ОП враховують особливості освітньої програми; в університеті розроблено і впроваджено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У результаті вивчення нормативних документів та спілкування зі здобувачами, випускниками, викладачами та стейкхолдерами ЕГ дійшла висновку, що форми та методи навчання на ОП загалом сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей. У табл. 3 для усіх ОК вказано ідентичні методи: словесні, наочні / лекції, семінарські заняття, самостійна робота, а робочі програми не містять деталізації методів для ОК. Гаранту ОП варто звернути увагу на детальніше прописування методів навчання для ОК, що демонструватиме досягнення заявлених програмних результатів навчання. У наступній редакції ОП та при розробці оновлених робочих програм чи силабусів варто детальніше прописати методи викладання. Форми та методи навчання і викладання на ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, мале число здобувачів на ОП (трьох магістрів другого року навчання) дозволяє гаранту та НПП враховувати запити і зацікавлення магістрів, їхній рівень підготовки, темп, обговорювати тематику магістерських робіт залежно від індивідуальних зацікавлень, планувати реалістичне навантаження. Студенти мають свободу у виборі тем магістерських робіт. Для усіх учасників освітнього процесу діє принцип академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачі ОП мають доступ до необхідної інформації через сайт університету, зокрема про саму ОП, навчальні дисципліни, кваліфікаційну роботу та інше. Студентам доступна також інформація у системі Triton Student, де вони мають змогу обирати дисципліни та отримувати необхідну інформацію організаційного та навчального характеру. Про цілі, зміст та програмні результати навчання, критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів магістри довідуються з робочих програм, від гаранта, від викладачів на початку вивчення дисципліни. Обираючи дисципліни вільного вибору, здобувачі мають змогу ознайомитися з анотаціями курсів на сайті КНУТШ. Теперішні здобувачі та випускники запевнили, що мали всю потрібну інформацію про навчальний процес.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На ОП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» поєднання навчання та досліджень відбувається з акцентом на підготовці здобувачів до участі у студентських конференціях та інших заходах, є приклади участі магістрів у Семінарі сербської мови, літератури і культури, який проводив Белградський університет у вересні 2023 р., студенти готуються презентувати результати магістерських досліджень на квітневих Всеукраїнських наукових читаннях. У табл. 3 для усіх ОК вказано ідентичні методи: словесні, наочні/лекції, семінарські заняття, самостійна робота, а робочі програми не містять деталізації методів для ОК. Здобувачі та НПП не достатньо звертають увагу на застосування науково-пошукових чи дослідницьких методів в навчальному процесі, зважаючи на профіль освітньої програми — науковий. Автори відомостей самоаналізу наводять приклади окремих ОК, як-от «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» та кваліфікаційну роботу, де магістри здобувають навички наукових досліджень, проте на ОП магістерського рівня варто передбачити застосування наукових методів на більшості ОК.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ переконалася, що викладачі регулярно оновлюють зміст дисциплін, тематику лекцій чи практичних занять, а також рекомендовану літературу. Планове оновлення відбувається щодва роки, бо набір на ОП здійснюється з періодичністю раз на два роки. Більшість НПП, які викладають на ОП, є активними науковцями, підвищують кваліфікацію в Україні й закордоном, стежать за актуальними тенденціями розвитку науки, тож наповнюють зміст ОК новими досягненнями, актуальними темами та джерелами. Оновлення змісту освітніх компонентів також відбувається внаслідок наукових публікацій або практичних досвідів, які є потреба впровадити в навчальний процес. Зокрема варто відзначити видавничий доробок Н. Білик, С. Мартінек та ін., чий видання є актуальними працями за ОП і дають змогу оновити зміст ОП із сербистики для здобувачів. Лектори запевнили, що оновлюють свої курси систематично, вносять зміни в робочі програми, обговорюють на засіданнях кафедри. Чимало викладачів є авторами навчальних та наукових видань, які використовуються в навчальному процесі на ОП. Відомості самоаналізу наводять конкретні приклади оновлення програм з ОК «Професійна та корпоративна етика», «Сербська література в контексті теорії компаративістики», «Літературна синестезія: досвід сербського роману», «Імагологічний аспект сербської прози».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання й наукові дослідження на ОП пов'язані з інтернаціоналізацією освіти. Викладачі, які забезпечують навчання на ОП, систематично стажуються у закордонних ЗВО та інституціях, беруть участь у наукових конференціях тощо. О. Дзюба-Погребняк є членом Українського комітету славистів і членом комісії Міжнародного славистичного комітету (комісія з методики викладання слов'янських мов і літератур, комісія з електронних бібліотек і цифрової гуманітаристики), Н. Білик брала участь у Міжнародних наукових конференціях, проведених у Белградському та Познанському університетах. КНУТШ має партнерську співпрацю із університетами Сербії, де здобувачі перебували і мають змогу перебувати й надалі за програмою академічної мобільності. Здобувачі та викладачі отримують навчально-методичні матеріали та іншу літературу від університетів-партнерів міст Белграда, Крагуєваца, Нові Сада та ін. ЕГ мала змогу переконатися в підтримці ОП сербськими університетами та іншими партнерами. Інтернаціоналізація КНУТШ прописана у «Стратегії розвитку університету на період до 2025 р.» (<https://cutt.ly/zwBvnQ6G>), зараз активно розширюється партнерська співпраця. Наукова бібліотека імені Михайла Максимовича при КНУТШ також сприяє інтернаціоналізації освіти, забезпечуючи здобувачів та НПП доступом до міжнародних баз даних, як-от Scopus і Web of Science, має налагоджений обмін літературою з бібліотеками інших країн, а також запроваджений Електронний міжнародний міжбібліотечний абонемент Rapid ILL (ExLibris), який дозволяє оперативно користуватись ресурсами інших бібліотек, яких у базі понад 500.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОП в контексті критерію 4 є добре налагоджена співпраця з університетами Сербії та інших слов'янських країн, зокрема Болгарії, Польщі. Здобувачі мають змогу бути на літніх школах та інших програмах академічної мобільності, НПП запрошують закордонних лекторів для зустрічей зі здобувачами. Варто відзначити також дослідницьку та публікативну активність викладачів на ОП та систематичне оновлення змісту ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ОП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: сербська та українська мови і літератури» має освітньо-наукове спрямування, що різнить її від освітньо-професійної передовсім науковим підходом до навчання, викладання та кваліфікаційної роботи. Проте в межах акредитаційної експертизи ЕГ виявила недостатню обізнаність здобувачів із науковою роботою під час навчання, їх низьку зацікавленість у наукових дослідженнях та використанні дослідницьких методів при вивченні дисциплін. Щоб ефективніше сформувані науково-дослідницьку компетентність майбутніх випускників ОП варто зробити більший акцент на науковій складовій освітнього процесу, передбачити її зокрема в методах викладання, прописати в робочих програмах чи силабусах, які ознайомлюють студентів зі змістом дисципліни, застосовувати у процесі навчання. Також ЕГ рекомендує заохочувати магістрів до презентації результатів свого дослідження на наукових студентських конференціях, у конкурсних роботах чи публікаціях, прописавши у відповідний спосіб додаткові бали до оцінювання кваліфікаційної роботи або обравши інший спосіб залучення студентів до наукової роботи, приміром, студентські наукові гуртки. Ці рекомендації радимо застосовувати для здобувачів нового набору 2024 року.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Акредитована ОП загалом відповідає критерію 4 та його підкритеріям, зокрема навчання і викладання на ОП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання, на ОП дотримуються принципів студентоцентризму та академічної свободи, усі учасники освітнього процесу вчасно і в повному обсязі отримують необхідну інформацію щодо ОК, а НПП регулярно оновлюють зміст ОК, враховуючи новітні наукові досягнення й власні наукові напрацювання. ЕГ відзначає, що навчання та наукові дослідження на ОП тісно пов'язані з інтернаціоналізацією, університет та НПП активно співпрацюють із багатьма міжнародними інституціями. ЕГ вважає, що за підкритерієм 4.3 в акредитованій ОП варто звернути увагу на підсилення наукової активності здобувачів та використання дослідницьких методів у навчальному процесі з метою комплексного формування науково-дослідницької компетентності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП є чіткими та зрозумілими, є необхідні документи, які їх регулюють, зокрема “Положення про організацію освітнього процесу” (<https://cutt.ly/lwBvmeZq>). Здобувачі поінформовані про критерії оцінювання та форми контролю на початку вивчення дисципліни, відповідна інформація міститься також в робочих програмах, де детально розписано критерії та бали. На ОП застосовуються різні форми контролю, які детально розписані у РП кожного ОК, з-поміж основних: усне фронтальне опитування, тестування, усна відповідь на семінарі, групові та індивідуальні завдання, дискусія, модульний контроль, семестровий іспит та ін. Табл. 3 та робочі програми дисциплін конкретизують форми і види поточного та підсумкового контролю. Викладачі мають академічну свободу у виборі форм та видів контролю, що забезпечує їх різноманіття в межах ОП. Студенти запевнили, що отримують необхідну інформацію вчасно, й інформація є зрозумілою.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам стандарту з філології другого (магістерського) рівня, зокрема на ОП «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: хорватська та українська мови і літератури» атестація проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра та складання комплексного підсумкового іспиту із сербської мови і літератури й української мови і літератури. Такі форми атестації дають змогу перевірити рівень засвоєння програмних результатів навчання, які здобувачі здобули упродовж навчання, та об'єктивно їх оцінити.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У КНУТШ розроблено й оприлюднено низку положень, які регулюють процедуру проведення контрольних заходів, в них визначено чіткі та зрозумілі правила контролю знань для всіх учасників освітнього процесу. Чітка й дуже детальна процедура оцінювання, критерії, розподіл балів та інші умови контролю прописані в робочих програмах, які студенти мають в доступі з кожної дисципліни. Така деталізація є перевагою методичного забезпечення дисциплін на ОП та забезпечує зрозумілі правила для здобувачів. Студенти обізнані з процедурою і правилами щодо термінів та форми проведення контрольних заходів, поінформовані також про порядок оскарження результатів. Лектори, керівники практик та інші НПП на початку навчання ознайомлюють студентів зі змістом ОК та формами контролю. Викладачі мають академічну свободу у виборі методів і форм контрольних заходів, що засвідчують робочі програми. Задля забезпечення об'єктивності екзаменаторів та з метою запобігання і врегулювання конфліктів розроблений “Порядок вирішення конфліктних ситуацій” (<https://cutt.ly/SwBQj8HX>), який чинний з 2020 р. Конфлікту інтересів або порушення процедур проведення контрольних заходів на ОП не було. Автори відомостей самоаналізу не деталізували форми контролю з кожної ОК, зазначили лише усну

(опитування) та письмову (тестування). Проте положення КНУТШ і робочі програми засвідчують різні форми проведення контрольних заходів на ОП. Зокрема в робочих програмах чітко і зрозуміло прописані форми контрольних заходів навчальних досягнень магістрів, подано перелік форм контрольних заходів, критерії оцінювання тощо.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У КНУТШ визначено чіткі та зрозумілі правила дотримання академічної доброчесності, про які поінформовані усі учасники освітнього процесу, зокрема на ОП. Внутрішні документи університету, від “Положення про організацію освітнього процесу” і до “Вимог до написання кваліфікаційних робіт” та інших видів студентських робіт, детально прописують політику дотримання академічної доброчесності. КНУТШ брав участь у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ), який реалізовували Американські Ради з міжнародної освіти за сприяння Посольства США в Україні (Відділу преси, освіти та культури), МОН, НАЗЯВО з метою об’єднати професійну спільноту освітян для обміну досвідом та співпраці задля інституціоналізації принципів академічної доброчесності в системі середньої та вищої освіти України. (<https://cutt.ly/gwBmMqgt>). У “Положенні про організацію освітнього процесу” (<https://cutt.ly/lwBvmeZq>) чітко прописана політика дотримання академічної доброчесності, вимоги, санкції. Студентська спільнота через органи студентського управління популяризує дотримання принципів академічної доброчесності, інформують, влаштовують різноманітні акції. Інформування, обговорення правил і політики щодо академічної доброчесності відбувається і на рівні кафедр, лекторів, керівників кваліфікаційних робіт. Кваліфікаційні роботи перевіряють на наявність плагіату. На ОП питання академічної доброчесності розглядаються зокрема і під час вивчення обов’язкового освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень із основами інтелектуальної власності». Випадків порушення академічної доброчесності на ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами в контексті критерію 5 є такі: 1) розроблені й детально прописані в документах усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання, регулювання конфліктних ситуацій, з якими ознайомлені здобувачі, і до обговорення яких долучені представники студентства; 2) детально розписані в робочих програмах критерії оцінювання за різними видами контролю та формами роботи, а самі документи доступні здобувачам і є орієнтиром для якісної підготовки. Розроблені критерії дають можливість об’єктивно оцінити здобувачів; 3) якісно організована робота з дотримання академічної доброчесності на всіх рівнях: від розроблених положень з чітко прописаними політиками до студентських акцій з метою популяризації культури академічної доброчесності, а також передбачені механізми щодо наслідків порушення правил академічної доброчесності; 4) активна позиція університету щодо впровадження академічної доброчесності, зокрема через участь у міжнародному проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У ході акредитаційної експертизи не виявлено критичних недоліків за критерієм 5, які б впливали на якість ОП.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У ході акредитації визначено повну відповідність ОП за критерієм 5 за усіма його підкритеріями: 5.1–5.4, зокрема, форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів чітко прописані в усіх документах, вони доступні для всіх учасників освітнього процесу, є зрозумілими, дозволяють об’єктивно оцінити результати навчання на різних рівнях, форми атестації магістрів відповідають вимогам стандарту, прописано чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів та процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, в КНУТШ та на ОП дотримуються політики академічної доброчесності. Зазначені практики КНУТШ в контексті цього критерію можуть

бути взірцевими для інших ЗВО. Беручи до уваги популяризацію академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу, ЕГ відзначає взірцевість за цим критерієм, зважаючи на участь КНУТШ у міжнародному проекті щодо академічної доброчесності «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ), який реалізували Американські Ради з міжнародної освіти за сприяння Посольства США в Україні (Відділу преси, освіти та культури), МОН та НАЗЯВО, а дієвість цієї політики в університеті ЕГ побачила під час акредитації.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація НПП, залучених до реалізації ОП, повною мірою забезпечує досягнення цілей ОП та ПРН. Зокрема, згідно таблиці 2 та ВСО, викладання на ОП забезпечують 12 НПП, з яких: 4 докторів наук – 33,33% від загальної суми (з них 2 доктори філологічних наук – 16,67%, 1 доктор педагогічних наук – 8,33%, 1 доктор філософських наук – 8,33%), 8 кандидатів наук – 66,67% (з них 6 кандидатів філологічних наук – 50%, 1 кандидат психологічних наук – 8,33%, 1 кандидат педагогічних наук – 8,33%) (відсоткові показники розраховані на основі інформації про кадровий склад, наданої у ВСО). Середній стаж науково-педагогічної роботи НПП, залучених до реалізації ОП, складає 23 роки. 4 НПП мають вчене звання професора – 33,33% від загальної кількості. 7 НПП мають вчене звання доцента – 58,33%. 1 НПП працює на посаді асистента – 8,33%, стаж науково-педагогічної роботи 13 років. Це свідчить про ґрунтовний досвід викладачів, які забезпечують викладання на ОП. Викладання ОК забезпечують НПП, які мають значний досвід наукової, перекладацької та викладацької роботи, активно працюють як науковці у відповідних галузях, що підтверджено їхніми монографіями (напр., Білик Н.Л.), підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками (напр., Білик Н.Л., Рябченко М.М., Чмир О.Р.), науковими публікаціями у фахових виданнях України та в зарубіжних журналах, зокрема внесених до наукометричних баз Scopus і WoS (напр., Білик Н.Л.). Водночас за результатами аналізу ВСО, ЕГ констатує низькі показники публікацій НПП у виданнях, що індексуються наукометричними базами даних Scopus та WoS із врахуванням специфіки та змістового наповнення ОК, викладання яких вони забезпечують. Проте ЕГ усвідомлює, що це пов'язано насамперед зі специфікою ОП, і не відміняє того факту, що наявні наукові здобутки НПП повністю відповідають змісту ОК, викладання яких вони забезпечують. Рівень професіоналізму викладачів ОП підтверджується також їх публікаціями в рецензованих авторитетних виданнях, доповідями на науково-практичних заходах в Україні та закордоном, публічним визнанням професійних якостей та стажуванням закордоном. Про високий професійний рівень викладачів ОП також неодноразово зазначали випускники та здобувачі ОП під час зустрічей з ЕГ. Отже, освітній процес на ОП забезпечують досвідчені фахівці і науковці, які мають досвід викладання відповідних освітніх компонентів у ЗВО, що дозволяє ЕГ констатувати відповідність цього підкритерію у контексті Критерію 6.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір викладачів ОП здійснюється за “Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ” (Наказ ректора № 816-32 від 25.10.2021 р.) (<http://surl.li/aohjt>) та “Положенням про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ” (<http://surl.li/akuev>). Оголошення про проведення конкурсу, терміни та його умови також розміщуються на офіційному сайті КНУТШ (<http://surl.li/gtey>). Добір викладачів для реалізації ОК ОП здійснюється шляхом моніторингу наявності у кандидатів досягнень у професійній діяльності, визначеними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності (<http://surl.li/ebnbf>), порядку розподілу навчальних дисциплін між профільними кафедрами, визначення достатності (для даної дисципліни) кваліфікаційного рівня викладача, публікаційної активності НПП у фахових виданнях. Так, згідно п. 15 Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ, до участі у конкурсі допускаються особи, які: 1) мають науковий ступінь та вчене звання з відповідного наукового напрямку; 2) мають досвід наукової, науково-технічної, науково-педагогічної, науково-організаційної діяльності, якого потребує робота на посаді, без урахування навчання в аспірантурі; 3) мають навчально-методичні та/або наукові праці, які опубліковані протягом встановленого періоду у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, у тому числі у періодичних виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз; 4) є автором (співавтором) та власником (співвласником) діючих патентів на винахід та/або корисну модель, у тому числі виданих іноземними державами та/або за процедурою Договору про патентну кооперацію (РСТ), і отриманим протягом встановленого періоду. За умовами конкурсного відбору претендент на заміщення вакантної посади НПП повинен також провести відкриту лекцію чи практичне заняття за участі НПП кафедри, залежно від посади, на яку він претендує. Після рекомендації кафедри і обговорення на Вченій раді університету (інституту) відбувається таємне голосування. Претендент вважається обраним, якщо за нього проголосувало більше половини від присутніх на засіданні Вченої ради університету (інституту). Аналіз ЕГ Табл. 2 ВСО свідчить про дотримання цих вимог для відбору викладачів на ОП. Загалом процедура конкурсного відбору НПП є прозорою та дозволяє забезпечити відповідний рівень освітнього та наукового процесу, про що свідчать: 1) публікація на сайті Університету оголошення та детальної інформації щодо умов проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад та його термінів (<http://surl.li/gtey>); 2) наявність процедури перевірки відповідності претендентів кваліфікаційним вимогам, зазначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності; 3) врахування розподілу

навчальних дисциплін між профільними кафедрами; 4) визначення професійного рівня викладача, а також аналіз його наукової та публікаційної діяльності.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ЗВО введено в дію «Положення про ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/krnj>). Метою діяльності Ради є формування та збереження ефективних зв'язків Університету з роботодавцями для покращення якості освітніх послуг; пошук шляхів оптимальної співпраці між університетом та роботодавцями з питань проведення профорієнтаційної роботи, підготовки фахівців за всіма акредитованими спеціальностями, працевлаштування, підвищення кваліфікації та стажування. Серед завдань Ради зазначено, зокрема, внесення рекомендацій під час розроблення та/або зміни освітніх програм із урахуванням актуальних тенденцій ринку праці та потреб роботодавців; сприяння проходженню навчальних і виробничих практик та працевлаштуванню випускників університету на підприємствах, в організаціях, установах. Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями була підтверджена зазначена у ВСО інформація, що при розробці ОП та під час її реалізації залучалися роботодавці. Так, роботодавці Дзюба-Погребняк О.І. (кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янської філології КНУТШ), Симонов Я. (радник Посольства України в Боснії і Герцеговині), Артемов В. (помічник начальника департаменту (із оперативних питань) ДКР СБ України, доктор педагогічних, кандидат юридичних наук, професор, полковник) зазначали, що ведуть постійну комунікацію з гарантом та розробниками ОП, вносять свої пропозиції щодо удосконалення та наповнення ОП. Також, у ННІФ КНУТШ існує практика залучення роботодавців до організації освітнього процесу на рівні матеріально-технічного забезпечення. Так, під час онлайн огляду ЕГ матеріально-технічної бази ОП було підтверджено зазначену у ВСО інформацію, що протягом 2020-2022 років Посольство Республіки Сербії в Україні було залучено до організації освітнього процесу шляхом надання до бібліотеки кафедри слов'янської філології і Центру славистики (на основі дарування) дидактичної та науково-методичної літератури. ЗВО також забезпечує можливість залучення роботодавців до роботи у складі екзаменаційних комісій шляхом оплати їхньої праці за годинами, а також через сумісництво. Зазначені вище факти дозволяють ЕГ стверджувати про відповідність даного підкритерію у контексті Критерію 6.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За результатами зустрічей з роботодавцями, здобувачами та випускниками ЕГ може зробити висновок про достатню кількість заходів, проведених професіоналами-практиками та експертами або за їх участі. Роботодавці залучаються до проведення занять переважно у формі практичних занять та фахових позанавчальних та наукових заходів (гостьових лекцій, майстер-класів, воркшопів тощо). Так, роботодавці Дзюба-Погребняк О.І. (кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри слов'янської філології КНУТШ), Симонов Я. (радник Посольства України в Боснії і Герцеговині), Артемов В. (помічник начальника департаменту (із оперативних питань) ДКР СБ України, доктор педагогічних, кандидат юридичних наук, професор, полковник) зазначали, що працюють зі здобувачами ОП. Також здобувачі та випускники підтвердили, що під час навчання на ОП їх запрошували на майстер-класи представників роботодавців з агенції перекладів (напр. майстер-клас О. Тертичного). Крім того, під час зустрічей ЕГ з фокус-групами було підтверджено надану у ВСО інформацію, що на ОП планується участь співробітників Інституту мовознавства імені О.О. Потебні та Інституту мистецтвознавства, фольклористики й етнології імені М.Т. Рильського НАН України у складі екзаменаційних комісій на умовах погодинної оплати їхньої праці.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В Університеті існує власна система професійного розвитку викладачів, а також налагоджена співпраця з іншими українськими та європейськими ЗВО. Система професійного розвитку КНУТШ регламентується: «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» КНУТШ № 21-32 від 20.01.2022 р. (<https://cutt.ly/EwV6jhsI>), «Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» № 800 від 21.08.2019 р. зі змінами № 1133 від 27.12.2019 р., «Методичними рекомендаціями для професійного розвитку науково-педагогічних працівників», затверджених Наказом МОН України № 1540 від 04.12.2020 р., «Положенням про порядок проведення атестації наук. працівників у КНУТШ» № 711-32 від 6.11.2020 р. (<https://cutt.ly/PwV6EzOS>). «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/7wV6LQWb>) містить положення щодо мотиваційних заходів науково-педагогічних працівників університету. Програми підвищення кваліфікації/стажування відповідають змісту навчальних дисциплін, котрі викладають НПП. Викладачі ОП пройшли наукове стажування в університетах-партнерах. Так, у 2022-2023 рр. доцент Палій О. проходила стажування в АН Чеської Республіки, у 2019 р. доцент Деркач О. і доцент Дзюба-Погребняк О. були на стажуванні з відривом від виробництва в Інституті Літератури ім.Т.Г. Шевченка НАНУ, у 2023 р. доцент Чмир О. брала участь в Літньому семінарі з болгаристики для іноземних болгаристів та славистів у Софійському університеті імені Св. Климента Охридського (Софія, Республіка Болгарія). У ЗВО функціонує Відділ академічної мобільності КНУТШ (<https://cutt.ly/hwV6X9uZ>; <https://cutt.ly/HwV6CsWC>), який допомагає НПП з пошуком програм стажування закордоном. Під час зустрічі з ЕГ заступник начальника Відділу міжнародного співробітництва Серьогіна Н.

підтвердила, що викладачі ННІФ залучені до реалізації міжнародних проєктів, зокрема нещодавно пілотованих проєктів КА1 та КА2 Erasmus+. Також, Серьогіна Н. зазначила про співпрацю викладачів ОП з Белградським університетом в рамках партнерства КНУТШ за двосторонніми угодами (<http://surl.li/qqdjp>). Викладачі ОП також позитивно оцінюють співпрацю з Відділом міжнародного співробітництва. Під час зустрічей ЕГ з фокус-групами було також підтверджено, що КНУТШ організував серію лекцій та практичних семінарів для викладачів, яка була розроблена у партнерстві з ІТ-компанією Genesis під назвою KNU Educator's Week by Genesis (<http://surl.li/bhrei>; <http://surl.li/qqdmc>). ЕГ констатує результативність існуючої в ЗВО системи професійного розвитку. На основі аналізу ВСО та підсумків зустрічей з НПП ЕГ може констатувати, що існуюча система професійного розвитку у КНУТШ дозволяє задовольнити потреби НПП у підвищенні їхньої фаховості. У ЗВО також передбачено заохочення публікаційної діяльності співробітників, що регулюється «Положенням про преміювання за результатами наукової діяльності» (<https://cutt.ly/gyI92Ir>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У КНУТШ реалізована комплексна система мотивації НПП для досягнень у сфері освіти та науки. Розвиток викладацької майстерності регулюється Статутом КНУТШ (Наказ МОН України № 1061 від 18.11.2022 р.), «Положенням про заохочувальні відзнаки КНУТШ» № 252-32 від 17.05.2022 р. (<https://cutt.ly/SwBqhctL>). Матеріальне заохочення організоване через преміювання (згідно з наказом № 71-32 від 31.01.2014 р. «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників КНУ за результатами наукової діяльності» та згідно з розпорядженням ректора «Про створення комісії з матеріального заохочення» від 10.12.2018 р. за №113 (<https://cutt.ly/UwVqjzag>). У ЗВО також існує традиція визначення кращих викладачів року. До прикладу, у 2022 р. Черниш Т. була відзначена Грамотою за видатні заслуги в Київському університеті імені Тараса Шевченка, Білик Н. була відзначена Грамотою (№502) за успіхи у навчальній, науковій і виховній роботі. КНУТШ бере участь у програмі підвищення якості викладання вищої освіти в Україні (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та проєкті «Якісне навчання через якісне викладання», метою якого є покращення якості викладання та ефективності навчального процесу за допомогою впровадження сучасних методик і технік. КНУТШ розробив різні ресурси для розвитку викладацької майстерності, якими можуть скористатися викладачі, серед яких: KNU professionals (<https://cutt.ly/3wBqRPOT>) та KNU Teach Week - платформа для фахового розвитку науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/bwBqTtxv>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

У контексті критерію 6 можна виокремити такі сильні сторони: 1) високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП; 2) врахування наявності у кандидатів досягнень відповідності п. 38 Ліцензійних умов; 3) академічна та професійна мобільність НПП, участь в різноманітних міжнародних проєктах, семінарах і програмах, участь в міжнародних науково-практичних конференціях, публікації в наукометричних і фахових журналах; 4) сприяння професійному розвитку викладачів як через власні довгострокові та короткострокові програми підвищення кваліфікації, так і у співпраці з міжнародними організаціями та закордонними ЗВО через програми стажування та підвищення кваліфікації; 5) стимулювання розвитку викладацької майстерності; 6) професіонали-практики, експерти галузі та представники роботодавців інтегровані в усі основні процеси з реалізації освітнього процесу за ОП, є безпосередньо зацікавленими в якісній підготовці фахівців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недоліків та слабких сторін не виявлено. Рекомендації: ЕГ рекомендує ЗВО звернути увагу на необхідність мотивування окремих науково-педагогічних працівників до публікацій у фахових виданнях та наукометричних базах Scopus і WoS із врахуванням специфіки та змістового наповнення ОК, викладання яких вони забезпечують. Приведення наукових видань Університету у відповідність до нових вимог Міністерства освіти і науки України є одним із окреслених ЗВО завдань у «Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 р.» (<https://cutt.ly/P7bt6tN>), тому ЕГ рекомендує продовжувати розвивати та удосконалювати механізми подальшої активізації публікаційної діяльності НПП у своїх збірниках категорії А філологічного спрямування, зокрема Scopus і WoS. Отже, на рівні ОП та ЗВО існують всі передумови для подальшої активізації публікаційної активності НПП у наукометричних базах Scopus та WoS відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП та дозволяє досягти поставлених цілей програми та результатів навчання. Процес конкурсного відбору викладачів проводиться відкрито та прозоро. Підтримується професійний розвиток викладачів. У ЗВО наявна добре налагоджена співпраця з вітчизняними та закордонними закладами вищої освіти в межах програм академічної мобільності. ЗВО також має систему заохочення науково-педагогічних працівників до активної публікації у наукометричних базах Scopus і WoS, що дозволяє у подальшому стимулювати НПП розвиватися у цьому напрямку. Тому висловлене ЕГ зауваження щодо публікаційної активності окремих викладачів у наукометричних базах Scopus і WoS відповідно до специфіки ОК, викладання яких вони забезпечують, не є констатацією недоліку, а перспективою для подальшого зростання та розвитку ОП. Крім того, викладачі ОП є авторами навчально-методичних видань з сербської мови та мають значний досвід у відповідній галузі, що підтверджує умотивовану процедуру відбору викладачів на освітній програмі. Отже, сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6 дозволяють експертній групі констатувати норму в дотриманні Критерію 6 та визначити рівень його відповідності як високий.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Детально дослідивши матеріально-технічну базу та ресурсні можливості КНУТШ у дистанційному режимі, ЕГ може зазначити, що у ЗВО створені усі можливості для реалізації освітнього процесу за ОП, що акредитується. ЕГ може констатувати досить якісне забезпечення матеріально-технічної бази і зазначити, що ЗВО має всі необхідні ресурси для навчання в очному й дистанційному режимах. Умови, які створює КНУТШ, повністю задовольняють освітні, наукові, творчі, спортивні, організаторські й інші інтереси учасників освітнього процесу, сприяють розвитку здобувачів освіти як майбутніх професіоналів, розвитку талантів та задоволенню домінуючого спектру інтересів. Кафедра та інститут забезпечують здобувачів аудиторним фондом (у тому числі й існує Центр славістики ННІФ), доступ до матеріалів наукової бібліотеки ЗВО, персональних комп'ютерів й іншого обладнання. У корпусі є укриття, доступ до якого здійснюється із кількох входів/виходів, що відповідає нормам та стандартам організації найпростішого укриття. Укриття передбачає перебування здобувачів під час потенційної небезпеки, тому обладнане усіма необхідними опціями для перебування й здійснення навчально-виховного процесу. ЗВО має офіційний веб-сайт (<http://surl.li/qrmeg>), який містить усю необхідну інформацію щодо ОП, її складових, НМК, окремий розділ для студентського самоврядування, представлена нормативно-правова база, регулюючі документи, а також постійно оновлюються рубрики з актуальними конференціями та заходами. Однією із сильних сторін ЗВО є наявність внутрішньої системи (<http://surl.li/gctvx>), яка дає змогу забезпечити здобувачів необхідною інформацією щодо ОП, окремих дисциплін, забезпечує процедуру вибору дисциплін, а також дає змогу проводити оцінювання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Усі продемонстровані ресурси та опції, які пропонує КНУТШ, реалізуються на вільній та безкоштовній основі. Під час зустрічей зі здобувачами та представниками студентського самоврядування було зазначено, що вони мають доступ до всіх матеріально-технічних ресурсів, можуть вільно користуватися спортивними залами, відвідувати бібліотеку або замовляти послуги дистанційно, користуватись мережею Інтернет та іншими матеріально-технічними ресурсами тощо, навіть під час дистанційного навчання та за необхідності здійснювати освітню діяльність у ЗВО.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час зустрічей та огляду матеріально технічної бази ЕГ переконалася, що освітнє середовище є цілком безпечним для життя і здоров'я для усіх учасників навчального процесу. У корпусі розміщено укриття, яке є відчиненим й обладнаним, тому у разі потенційної небезпеки здобувачі й НПП можуть там безперешкодно перебувати. Безпека освітнього процесу і збереження життя та здоров'я здобувачів вищої освіти в КНУТШ гарантується законодавством України, а також органами, які регулюють вирішення можливих безпекових труднощів та студентським самоврядуванням. Нормативні документи, які регулюють безпечність освітнього середовища: "Правила внутрішнього розпорядку КНУТШ" (<http://surl.li/aruux>), "Правила внутрішнього розпорядку в студентських грутожитках Університету" (<http://surl.li/pdcho>). У ЗВО існує Психологічна служба (<http://surl.li/bfolz>), клініка (<http://surl.li/fkpmc>), Інституту психіатрії (<http://surl.li/ewpgh>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

На зустрічах із представниками адміністрації, структурних підрозділів й НПП ЕГ з'ясувала, що всі вони як учасники освітнього процесу докладають чимало зусиль задля інформування учасників освітнього процесу: здійснюють інформаційно-консультативну підтримку, а також залучають їх до реалізації різноманітних освітніх, наукових, культурних, соціальних та спортивних проектів. Основними джерелами поширення інформації є офіційний веб-сайт, соціальні мережі, які взаємодіють зі здобувачами на різних рівнях. Варто зауважити, що саме через сайт відбувається інформування здобувачів вищої освіти, НПП та інших учасників освітнього процесу про найактуальніші новини із життя ЗВО. Для підтримки психологічного і морального здоров'я і клімату існує центр психологічної допомоги та підтримки, який займається соціально-психологічною підтримкою учасників освітнього процесу, проводить моніторинг психологічної безпеки та надає приватні консультації здобувачам вищої освіти та НПП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОП, яка акредитується, не навчаються здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами, однак під час зустрічей з НПП та адміністрацією, КНУТШ продемонстрував чітку позицію щодо підтримки такої категорії здобувачів у разі необхідності. Також було продемонстровано, що освітній простір усередині ЗВО адаптований до потреб здобувачів з особливими освітніми потребами; зокрема, облаштовані спеціальні санітарні кімнати, кнопка виклику персоналу, вбиральні й санвузли, а у разі необхідності (очного навчання) ЗВО організує супровід та адаптує розклад навчальних занять таким чином, щоб вони проходили на перших поверхах навчальних корпусів. В КНУТШ діє "Положення про організацію освітнього процесу" (<https://u.to/L5HhHQ>), яке передбачає створення умов для реалізації права на освіту для осіб із ООП й "Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення" (<https://u.to/ХузиHQ>), а також існує проєкт «Університет рівних можливостей» (<http://surl.li/fbfsn>) для створення безбар'єрного середовища для людей з ООП.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування та НПП було з'ясовано, що у межах цієї ОП не виникало конфліктних ситуацій, що були б пов'язані із дискримінацією, корупцією, сексуальними домаганнями тощо, а також інших. Учасники освітнього процесу (зокрема, здобувачі) поінформовані про можливість вирішення подібних ситуацій та знають алгоритм дій. З метою врегулювання конфліктних ситуацій у КНУТШ діє Постійна комісія Вченої ради з питань етики, "Порядок вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка" (<http://surl.li/qrmwj>); "Антикорупційна програма" (<http://surl.li/ftqvi>); "Етичний кодекс університетської спільноти" (<http://surl.li/qrmwr>); "Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка", введена в дію наказом ректора від 10.11.2021 р. № 897-32 (<http://surl.li/qrmxv>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами та позитивними практиками ОП ЕГ вважає: 1. Матеріально-технічні ресурси (корпуси, аудиторії, персональні комп'ютери й обладнані робочі місця, вільний доступ до інтернету тощо), які використовуються під час реалізації ОП та задовольняють потреби учасників освітнього процесу. 2. Чітка політика дотримання алгоритму дій при виникненні будь-якої загрози здоров'ю, життю або безпеці учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

У контексті критерію 7 ЕГ не виявила недоліків чи слабких сторін, які б унеможлилювали чи значною мірою перешкоджали здійсненню навчально-виховного процесу за обраною ОП, проте ЕГ рекомендує звернути увагу на підвищення рівня інформування здобувачів вищої освіти про нормативні документи ЗВО, оскільки під час акредитаційних зустрічей було виявлено недостатній рівень обізнаності.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У межах Критерію 7 ЕГ не виявила значних недоліків, зважаючи на які здійснювати освітню діяльність за ОП, що акредитується, було б неможливо, чи недоліків, які значною мірою провокували б виникнення труднощів для реалізації ОП. Зважаючи на це, можна стверджувати, що ЗВО створив умови для повноцінної, безпечної та безперешкодної реалізації ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм організовані згідно з “Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ” (друга редакція) (<https://cutt.ly/DwBq7U1G>) та “Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ” (<https://cutt.ly/gwBq6CNL>), а також за Наказом ректора від 11.08.2017 р. № 729-32 (<https://cutt.ly/8wBq5ZGW>). У КНУТШ діє Відділ забезпечення якості освіти (<https://cutt.ly/awBew4Zs>), а також навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень, які системно включені у процес перегляду ОП. Терміни планового перегляду освітньої програми становлять від 2 до 5 років. При цьому проводиться щорічний моніторинг, який дозволяє вносити зміни в ОП залежно від змін у нормативно-правовій базі та економічній доцільності. Результати огляду та обговорення можливих змін у програмі розглядаються на кафедральних засіданнях. При перегляді ОП враховуються також результати регулярних опитувань чи анкетувань здобувачів щодо переліку, обсягу та змісту програми. Зміни для актуальної ОП були внесені після затвердження Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня у галузі 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія» та виокремлення у 2019 р. зі структури попередньої ОП (для спеціалізацій під загальним шифром 035.03) початкової редакції нинішньої ОП під шифром спеціалізації 035.035. Протягом 2020 р. проводився періодичний моніторинг ОП, і наприкінці цього року за підсумковою пропозицією членів проєктної групи та НПП кафедри було прийнято ряд змін. Наприклад, з ВК вільного вибору студентів було вилучено блок «Переклад у сфері професійної комунікації», що було спричинено зауваженням одного зі стейкхолдерів, представниці рекрутингової агенції О. Карасевич. Також було скориговано матриці відповідності програмних компетентностей і ПРН. Протягом 2021 р. процедурні терміни дозволили адаптувати ОП до Професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» від 23.03.2021 р. В результаті внесених змін була затверджена діюча редакція ОП, що була впроваджена у січні 2022 р., і набір на яку відбувся у 2022 р. На поточному етапі моніторингу змісту ОП на засіданні кафедри були прийняті зміни, пов'язані з урахуванням узагальненої інформації від представника стейкхолдерів (з агенції перекладу О. Тертичного) щодо ситуації на актуальному ринку праці, а також із виявленими у поточній комунікації з НПП (протоколи засідання робочої групи та засідання кафедри, де обговорювалися питання перегляду та оновлення ОП надані гарантом у системі Національного Агентства). Проаналізувавши надані ЕГ описи ОП 2022 р. (<http://surl.li/qqeuw>) та проєкту ОП 2024 р. (<http://surl.li/qqevj>), надані гарантом матеріали у системі Національного агентства та провівши зустрічі з гарантом і НПП ОП, керівництвом та відділом забезпечення якості освіти КНУТШ, ЕГ засвідчує послідовне дотримання закладом і розробниками ОП процедур забезпечення якості освіти.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Аналіз наданої ЕГ документації та зустрічі з фокус-групами засвідчили, що пропозиції здобувачів беруться до уваги під час перегляду ОП. За інформацією ВСО, здобувачі долучаються до процесу вдосконалення ОП шляхом участі в періодичних анонімних анкетуваннях, висловлюють своє бачення ОП під час аудиторних занять та консультацій, а також висловлюють думки щодо свого бачення ОП при безпосередньому спілкуванні з НПП та/або через представників студентського самоврядування. Періодичний перегляд ОП за участі здобувачів здійснюється через їх пряму участь у зустрічах з гарантом та проєктною групою, а також шляхом опитування здобувачів ОП. Під час зустрічей ЕГ з фокус-групами було підтверджено, що в рамках даної ОП проводиться щосеместрове опитування стосовно рівня задоволеності здобувачів рівнем викладання на ОП. ЕГ було також підтверджено, що на початку 2019-2020 н.р. відбулося ситуативне поточне опитування педагогічними працівниками здобувачів другого курсу ОП щодо труднощів та побажань у навчанні. Під час цього опитування висловлювалася думка про необхідність розширення спектру перекладознавчих дисциплін. Отримані результати були розглянуті на засіданні кафедри, і висловлені пропозиції були враховані при підготовці діючої редакції ОП з введенням нової дисципліни

«Міжслов'янський переклад у лінгвокультурному висвітленні». Усі процедури щодо цих змін, включаючи попереднє погодження з Навчально-методичною комісією, Вченою радою Навчально-наукового інституту філології, відділом забезпечення якості та Науково-методичною радою Університету, були виконані відповідно до встановлених процедур (матеріали засідань надані гарантом в системі Національного Агентства). Залученість здобувачів до процедур забезпечення якості освіти реалізується також через органи студентського самоврядування. У 2021 р. створено Департамент соціологічних досліджень у студентському парламенті КНУТШ (<https://cutt.ly/hwBeozRf>), який має повноваження збирати інформацію щодо якості освітніх програм та викладання окремих дисциплін. «Положення про студентське самоврядування КНУТШ» (<https://cutt.ly/KwVerH3f>) визначає права та можливості студентів у вирішенні питань навчання, захисту своїх прав та інтересів, а також їхню участь у діяльності ЗВО та внесення пропозицій щодо поліпшення навчального процесу. Під час зустрічі з ЕГ було підтверджено, що представники студентського самоврядування можуть бути делегованими до дорадчих та робочих органів, вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм. Ці процедури врегульовані «Положенням про студентське самоврядування КНУТШ» (<https://cutt.ly/z3UGUDs>), «Розпорядженням про створення Департаменту соціологічних досліджень КНУТШ» (<https://cutt.ly/K3UG1XA>). Представники студентського самоврядування можуть бути також включені до складу Вченої ради (<https://cutt.ly/e3UJgBf>) та науково-методичних рад (наказ ректора «Про склад Науково-методичної ради КНУТШ» від 26.12.2018 р. за № 1194-32 <https://cutt.ly/z3UH5j>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Взаємодія з роботодавцями на даній ОП має тривалий і постійний характер. В Університеті розроблено «Положення про ради роботодавців у КНУТШ» (<https://cutt.ly/W8yJrhJ>), метою діяльності якої є формування та збереження ефективних зв'язків Університету з роботодавцями для покращення якості освітніх послуг; пошук шляхів оптимальної співпраці між університетом та роботодавцями з питань проведення профорієнтаційної роботи, підготовки фахівців за всіма акредитованими спеціальностями, працевлаштування, підвищення кваліфікації та стажування. Під час онлайн візиту, зустрічі з роботодавцями та іншими групами стейкхолдерів, ЕГ пересвідчилася в тому, що роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, також Відділом забезпечення якості освіти розроблено анкети для опитування роботодавців, щоправда на рівні ОП переважає збір пропозицій щодо удосконалення ОП під час неформальних зустрічей. Спілкування з представниками роботодавців підтвердило зазначену у ВСО інформацію, у ході роботи над чинною редакцією ОП вони долучилися до перегляду програми за зверненням членів проєктної групи, педагогічних працівників кафедри. Запрошені стейкхолдери також підтвердили постійні наукові та творчі зв'язки із ЗВО в розрізі обміну досвідом, рецензування, консультування, проведення спільних наукових заходів тощо. З огляду на зацікавленість у випускниках ОП, різні методи комунікації та співпраці з роботодавцями, ЕГ має підстави констатувати відповідність даного підкритерію у контексті Критерію 8.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Типовими траєкторіями працевлаштування випускників ОП є робота в МЗС, силових структурах, перекладацьких агенціях. Відповідальною за збирання інформації про траєкторії працевлаштування випускників є доцент кафедри слов'янської філології Деркач О. Згідно ВСО, на рівні ОП планується створення консолідованої бази даних. Співпраця з випускниками здійснюється на рівні безпосередньої участі у забезпеченні якості освітнього процесу на ОП, а також за допомогою інформування про потреби у відповідних секторах ринку праці. Випускниками також було підтверджено проведення періодичного опитування випускників щодо їхнього сприйняття навчання та застосування отриманих знань у реальній роботі, а також стосовно пропозицій щодо покращення та розширення можливостей ОП. На сайті кафедри можна також ознайомитися з відгуками випускників ОП (<http://surl.li/qqfqw>). Під час зустрічі з ЕГ випускники зазначили, що вони продовжують активну співпрацю з викладачами ОП та продовжують надавати рекомендації щодо удосконалення ОП з огляду на їхній досвід роботи та потреби ринку праці (здебільшого у ході неформального спілкування).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Аналіз ЕГ ВСО та нормативних документів ЗВО, а також спілкування ЕГ з фокус-групами дозволяють стверджувати, що процедури моніторингу описані у «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (друга редакція) (<https://cutt.ly/DwBq7U1G>) та «Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ» (<https://cutt.ly/gwVq6CNL>). Згідно ВСО у ході провадження освітньої діяльності було виявлено кілька недоліків у структурі ОП. Зокрема, у першому варіанті програми у ОК "Друга слов'янська мова", компонент «Друга слов'янська мова: стилістика» передбачав рубіжну перевірку знань у формі проміжного контролю. Проте, на засіданні кафедри слов'янської філології виникла думка про необхідність складнішої форми атестації. Відповідно, цю форму контролю було замінено на залік у редакції програми від 2019 р. Додатково під час внутрішньої перевірки якості ОП НПП кафедри виявили, що дисципліна «Зіставний композиційно-синтаксичний аналіз українського тексту» потребує

комплексного посилення славістичного змісту в їхньому поєднанні. Як результат, після обговорення на засіданні кафедри було вирішено ввести окремий компонент до складу комплексної дисципліни під назвою «Актуальні аспекти вивчення сербської і української мов». Ці зміни були внесені в чинну редакцію програми. Пізніше, на початку 2023 р., студенти, які взяли участь у засіданні кафедри та висловили свою думку щодо свого навчання на програмі, висловили потребу у додаванні до переліку ОК дисципліни, яка охоплює сербський літературний переклад у синхронії і діахронії. Після обговорення на окремому засіданні кафедри було прийнято рішення щодо включення цієї дисципліни у проект наступної редакції програми, враховуючи висловлені міркування здобувачів (див. ОП 2022 р. (<http://surl.li/qgeuw>), проект ОП 2024 р. (<http://surl.li/qgevj>), надані гарантом протоколи засідання робочої групи та засідання кафедри, де обговорювалися питання перегляду та оновлення ОП у системі Національного агентства. ЕГ відзначає, що в КНУТШ оперативно реагують на виявлені недоліки в освітній діяльності, а також існує взаємна рефлексія між усіма учасниками процесу.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП є первинною. Згідно ВСО, під час оновлення попередньої редакції ОП враховано зауваження за результатами акредитації іншої ОП ННІФ: освітньої програми «Українська мова та література (для іноземців)», що була акредитована в травні-червні 2020 р. Рекомендації з акредитації цієї програми використовувалися під час оновлення цієї редакції ОП, що акредитується. Гарант Білик Н.Л. зазначила під час зустрічі з ЕГ, що розробники ОП також врахували зауваження та пропозиції з акредитації іншої ОП кафедри слов'янської філології: «Славістика Центрально-Східної Європи і Балкан: теоретичні та прикладні студії: хорватська та українська мови і літератури», що була акредитована в лютому-квітні 2023 р. Рекомендації з цієї акредитації включені до проекту наступної редакції ОП, які стосуються формулювання програмних результатів, навчання перекладу та англійської мови, вільного вибору курсів, оновлення списків рекомендованої літератури тощо. Зауваження з інших акредитацій обговорювалися на засіданні кафедри слов'янської філології і враховані частково у проекті наступної редакції, запланованої на 2024 р. (<http://surl.li/qgevj>). У ЗВО також існує практика публікації всієї історії акредитацій у вільному доступі (<http://surl.li/qpnadm>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО сформована культура якості в академічній спільноті, що забезпечує можливості для розвитку ОП та освітньої діяльності, а також реагування на виявлені недоліки ОП та врахування рекомендацій зовнішнього забезпечення якості освіти. На інституційному рівні ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, що підтверджується аналізом ЕГ нормативної бази ЗВО, матеріалів даної ОП та підсумками зустрічей з фокус-групами. Підрозділи в системі ВЗЯО розробляють, затверджують та контролюють ефективність освітніх програм, рецензують програми, оцінюють освітні компоненти, надають рекомендації щодо використання інноваційних технологій у навчальному процесі, затверджують підручники та інші навчальні матеріали, беруть участь у дискусіях щодо проблем та ефективності ОП. Процес затвердження освітніх програм проходить кілька ключових етапів: обговорення на кафедрі, розгляд в науково-методичних комісіях і вченій раді факультету, науково-методичній раді університету та остаточне затвердження на вченій раді. Відділ забезпечення якості освіти надає постійну підтримку розробникам ОП у контексті надання методичних рекомендацій щодо удосконалення ОП та написання відомостей самооцінювання, на ефективності яких наголошували НПП та гаранті під час зустрічей з ЕГ. Варто також відзначити наявність у ЗВО сертифікаційної програми «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти» (<http://surl.li/qpnxn>; <http://surl.li/qpnyp>), що спрямована на підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та покращення якості управління освітніми програмами. В академічній спільноті відчувається культура взаємної вимогливості та постійного прагнення до вдосконалення, про що свідчать факти врахування пропозицій стейкхолдерів щодо удосконалення ОП, а також визнання ЗВО виявлених недоліків їхніх освітніх програм, що підтверджується ухвалами Вченої Ради КНУТШ про результати акредитацій ОП ЗВО за усіма рівнями вищої освіти (<https://cutt.ly/x3AX5c3>, <https://cutt.ly/k3ACuxp>, <https://cutt.ly/J3ACf2A>). Процедури забезпечення якості освітньої діяльності, які були описані вище, є частиною загальної культури якості ЗВО та сприймаються академічною спільнотою як невід'ємний та дієвий шлях до сталого розвитку університету. Одним із найбільш переконливих підтверджень існування сформованої культури якості є зустрічі зі здобувачами та випускниками ОП. Активність здобувачів та випускників під час зустрічей з ЕГ, їхній інтерес у розвитку ОП та активна співпраця з викладачами, навіть після завершення навчання, а також підтримка ОП роботодавцями та їх зацікавленість у здобувачах цієї програми свідчать про високий рівень готовності на рівні ЗВО та ОП зокрема до постійного удосконалення та розвитку. Важливим аспектом є не лише високий рівень підготовки здобувачів, а й їхня громадянська позиція, що також, на нашу думку, є показником високої культури ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: 1. Фактичне залучення здобувачів безпосередньо та через органи студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнерів. 2. Налагоджена внутрішня система забезпечення якості. 3. В академічній спільноті Університету сформована внутрішня культура якості освіти, яка сприяє постійному розвитку ОП. Позитивні практики: 1. Розробка та імплементація сертифікаційної програми «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти» (<http://surl.li/qpnxn>; <http://surl.li/qpnyr>).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін чи недоліків на інституційному рівні не виявлено. На рівні ОП рекомендовано до 2024-2025 н.р. розглянути можливість формалізувати зворотній зв'язок з роботодавцями й збирати відгуки й пропозиції щодо удосконалення ОП не лише під час неформального спілкування, а й шляхом опитування, оскільки Відділ забезпечення якості має розроблені опитувальники та може надати методичну підтримку в проведенні опитування роботодавців та опрацюванні результатів цього опитування. Рекомендовано до 2024-2025 н.р. створити консолідовану базу даних випускників для відстежування траєкторії працевлаштування випускників ОП з метою коректного визначення фокусу ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Критерій 8 дотримано належним чином. ЗВО проводить сталу політику внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на інституційному рівні. ЗВО має належним чином врегульовану процедуру розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП із залученням до процесу різних зацікавлених сторін: здобувачів та роботодавців. Зважаючи на сильні сторони та позитивну практику в контексті критерію 8 і на те, що висловлена рекомендація у контексті Критерію 8 не знижує загальний рівень якості внутрішньої системи якості забезпечення освіти ЗВО, експертна група оцінює рівень відповідності критерію як В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Забезпечення прозорості й доступності інформації про освітній процес в КНУТШ є одним із засобів реалізації цілей концепції освітньої діяльності. Нормативно-правові документи щодо правил і процедур, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, розміщено у вільному доступі на офіційному сайті: “Статут КНУ” (<http://surl.li/emgei>); “Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу” (<https://u.to/fJPhHQ>); “Положення про організацію освітнього процесу” (<https://u.to/L5HhHQ>); “Етичний кодекс університетської спільноти” (<https://u.to/SJXhHQ>); “Положення про забезпечення дотримання академічної доброчесності” (<https://u.to/SJrhHQ>); “Порядок вирішення конфліктних ситуацій” (<https://u.to/y5jhHQ>); “Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату” (<https://u.to/EJfhHQ>); “Антикорупційна програма” (<https://u.to/XpzhHQ>); “Правила внутрішнього розпорядку” (<https://cutt.ly/dE4GwMX>); “Положення про поселення, переселення та виселення у студентських гуртожитках” (<https://u.to/16ThHQ>); “Правила прийому” (<https://vstup.knu.ua/rules>); “Положення про наукову і науково-технічну діяльність” (<https://u.to/2p3hHQ>); “Положення про гаранта освітньої програми в КНУТШ” (<http://surl.li/alemr>) тощо. ЕГ під час зустрічей зауважила, що ЗВО чітко визначив лаконічні й зрозумілі посадові умови та інструкції, які регулюють внесок всіх учасників освітньо-виховного процесу. Під час комунікації із представниками фокус-груп ЕГ відзначила, що всі учасники освітнього процесу спілкуються та вирішують проблемні ситуації шляхом відкритого діалогу та/або із використанням нормативних законодавчих документів та нормативних документів КНУТШ.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Процедура затвердження ОП передбачає оприлюднення проекту на сайті ЗВО із розміщенням форми для надання зворотного зв'язку та із можливістю обговорення. У КНУТШ діє нормативний документ, який регулює цю

процедуру: “Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу” (<https://u.to/fJPhnQ>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Загальний опис ОП та її наповнення розміщені на офіційному сайті КНУТШ (<http://surl.li/fbifs>), а також у внутрішній системі - Triton. ЕГ пересвідчилася, що здобувачі та всі інші учасники освітньо-виховного процесу ознайомлені із силабусами та робочими програмами.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильними сторонами та позитивними практиками ОП ЕГ вважає: 1. Нормативні документи, що регулюють права й обов'язки всіх учасників навчально-виховного процесу за ОП, що акредитується, укладені згідно вимог чинного законодавства, перебувають у вільному доступі та періодично оновлюються. 2. Інформація, розміщена на сайті ЗВО щодо ОП та її змістового наповнення, а також методичного забезпечення, є вичерпною для учасників освітнього процесу за цією ОП та усіх, хто зацікавлений у якості її реалізації. 3. Положення, правила та процедури, які регулюють реалізацію ОП, у ЗВО розміщені у вільному доступі та відкриті для обговорення. У КНУТШ діє потужний зворотній зв'язок із випускниками за цією ОП, які мають можливість проходити опитування, залишати відгуки. Крім того, ці відгуки, відгуки роботодавців, сайт академічної мобільності та мовних стажувань розміщені на сайті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ під час здійснення експертизи не виявила недоліків, що унеможливили б чи спричинили б труднощі в реалізації ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є загальнодоступними та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ зауважила своєчасне оприлюднення проекту ОП й форми для його обговорення. ЕГ констатує повну відповідність за підкритеріями й засвідчує вірність цієї ОП за критерієм 9, зважаючи на додаткові матеріали, оприлюднені на сайті, та потужну співпрацю із випускниками, роботодавцями, стейкхолдерами та іншими учасниками групи забезпечення реалізації ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Віротченко Світлана Андріївна

Члени експертної групи

Левицька Оксана Степанівна

Молоткіна Юлія Олександрівна

Яриновська Катерина Тарасівна